

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

**ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ**

Кафедра психології діяльності в особливих умовах

Чердниченко Т.В.

Психотерапія фахівців екстремального профілю діяльності

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи для

слухачів заочної форми навчання за першим

(бакалаврським) рівнем вищої освіти галузі

знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальності 053 Психологія

освітньо-професійна програма – Екстремальна та кризова психологія

Черкаси – 2024

УДК 159.98:331

ББК 88.4

К 18

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри психології діяльності в особливих умовах Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України (протокол № 2 від 27.08.2024).

Чередниченко Т.В.

Психотерапія фахівців екстремального профілю діяльності: [методичні вказівки до виконання контрольної роботи для слухачів заочної форми навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, спеціальності 053 «Психологія»] / Т.В. Чередниченко. – Черкаси : ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2024. – 18 с.

У методичних вказівках викладені навчально-методичні матеріали, необхідні для самостійного виконання контрольної роботи з дисципліни «Психотерапія фахівців екстремального профілю діяльності» слухачами заочної форми навчання, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності 053 «Психологія».

УДК 159.98:331

ББК 88.4

К 18

© Чередниченко Т.В.

© Черкаський інститут пожежної безпеки
імені Героїв Чорнобиля, 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ	5
РОБОТИ СЛУХАЧА.....	5
ФОРМИ І МЕТОДИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	6
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ СЛУХАЧІВ.....	7
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ВИБОРУ	8
ВАРІАНТУ.....	8
ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ	13
РОБОТИ.....	11
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	13
ДОДАТКИ.....	13

ВСТУП

Методичні вказівки з навчальної дисципліни «Психотерапія фахівців екстремального профілю діяльності» адресовано слухачам заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності 053 «Психологія».

Посібник складається з п'яти розділів, списку рекомендованої літератури та додатків. У посібнику викладено матеріали, необхідні для самостійного виконання контрольної роботи з дисципліни «Психотерапія фахівців екстремального профілю діяльності», подано інформацію щодо організаційно-методичного забезпечення самостійної роботи слухача, форм і методів поточного та підсумкового контролю, оцінювання результатів засвоєння знань слухачів, вимоги до оформлення контрольної роботи та вибору варіанту, теоретичні питання для виконання контрольної роботи. У необхідному об'ємі вказано базову та допоміжну літературу, укладено термінологічний словник.

Завдання, що становлять зміст контрольної роботи слухача, охоплюють усю теоретичну структуру курсу дисципліни, і сформульовані так, що повною мірою дають змогу перевірити, як слухачі засвоїли знання щодо структури порушень психічної діяльності особистості та закономірності її розпаду в співставленні з нормою, розвиток здатності до самостійного оволодіння психологічними знаннями, формування навичок творчого мислення та професійного саморозвитку.

Кожен варіант контрольної роботи містить два питання. Усі варіанти рівнозначні за своєю складністю і потребують застосування широкого діапазону знань, спрямовані не на просте відтворення окремих аспектів тієї чи іншої проблеми, а вимагають активізації творчої мисленевої діяльності слухачів.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СЛУХАЧА

Самостійна робота слухача, відповідно до Державних стандартів освіти, повинна становити не менш як 50% часу, передбаченого для виконання основної освітньої програми з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо кількості годин аудиторних занять на тиждень.

Головною метою самостійної роботи слухача є формування його пізнавальної активності, засвоєння ним основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості.

Основними завданнями самостійної роботи слухача є засвоєння в повному обсязі основної освітньої програми та послідовне вироблення навичок ефективної самостійної професійної (практичної й науково-теоретичної) діяльності на рівні встановлених стандартів.

Зміст самостійної роботи слухача визначається навчальною програмою вивчення дисципліни, завданнями та рекомендаціями викладача.

Обсяги самостійної роботи окремого слухача можуть значно виходити за межі навчальної програми, якщо це зацікавило його і у нього виникло бажання (потреба) у поглибленні та розширенні знань з даної навчальної дисципліни.

Самостійна робота слухачів охоплює: підготовку до аудиторних занять; виконання завдань з навчальної дисципліни протягом семестру; самостійну роботу; підготовку до всіх видів контрольних випробувань тощо.

Самостійному вивченню слухачами курсу чи окремих його тем передують оглядові лекції, на яких розглядаються завдання та послідовність вивчення курсу, найбільш важливі та проблематичні аспекти дисципліни, особливості їхнього вирішення у сучасних умовах глобалізації освітньої діяльності.

ФОРМИ І МЕТОДИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Під час проведення семінарських занять перевіряється засвоєння матеріалу, викладеного в лекції та індивідуальна робота слухачів під час самопідготовки. До контрольних заходів входять поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості слухача до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань визначаються кафедрою.

Підсумковий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння слухачами тем, передбачених програмою дисципліни «Психотерапія фахівців екстремального профілю діяльності». Форма підсумкового контролю – іспит.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ СЛУХАЧІВ

Оцінювання результатів засвоєння знань слухачів здійснюється у такий спосіб і за такими критеріями: усне опитування; результати самостійної роботи (контрольна робота); результати екзамену.

Шкала оцінювання знань наведена в таблиці 1.

Таблиця 1.

Шкала оцінювання знань: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
65-79	C		
55-64	D	задовільно	
50-54	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ВИБОРУ ВАРІАНТУ

Контрольна робота є самостійним видом роботи слухача, передбаченим навчальним планом вивчення курсу «Психотерапія фахівців екстремального профілю діяльності».

Контрольну роботу оформляють на аркушах формату А4 (210 × 297мм), виконують рукописним, машинописним або машинним (за допомогою комп'ютерної техніки) способом на одному боці аркуша білого паперу.

При машинописному виконанні контрольну роботу друкують через півтора інтервали, з розрахунку не більш 30 рядків на сторінці за умов рівномірного її заповнення та висотою літер і цифр не менш, ніж 1,8 мм. (кегель 14).

Текст слід друкувати, витримуючи параметри сторінок: верхній, нижній береги – 20 мм, лівий – 30 мм, правий – 15 мм. Під час виконання роботи необхідно дотримуватися рівномірної щільності, контрастності й чіткості тексту.

Помилки, описки та графічні неточності допускається виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого зображення машинописним способом або від руки. Виправлене повинно бути такого ж кольору, як і основний текст.

Перед виконанням контрольної роботи необхідно ознайомитись з методичними вказівками, питаннями, передивитися записи, зроблені на лекціях.

На обкладинці необхідно вказати назву навчального закладу, факультету, предмету, що вивчається, шифр залікової книжки, прізвище, ім'я та по батькові слухача (Додаток А).

Під час виконання роботи необхідно спочатку записати питання, а потім дати на нього відповідь. Відповіді повинні бути конкретними, написані державною мовою, акуратно оформлені.

У тексті контрольної роботи обов'язкове посилання на літературні джерела, перелік яких наводиться у списку використаної літератури. У список літератури вносяться праці, з яких запозичуються цитати, думки, статистичні дані, на які робиться посилання.

Бібліографічні посилання – це сукупність відомостей про літературне джерело, що використовується в тексті контрольної роботи. Джерела в списку літератури потрібно розташовувати згідно порядку посилань в тексті роботи чи алфавітному порядку. Посилання в тексті на джерела слід зазначати у квадратних дужках, порядковий номер джерела визначається згідно із списком літератури.

У кінці роботи необхідно вказати перелік використаної літератури, поставити дату і підпис. Зразок правил оформлення бібліографічного опису літератури наведений у додатку Б.

Виконана робота направляється у відділення заочного навчання на перевірку в строк, який вказаний у графіку виконання контрольних робіт.

Оцінюється робота з урахуванням глибини викладення матеріалу, самостійності виконання та вміння використовувати теоретичні знання на практиці.

Рівень знань слухачів дисципліни за підсумками виконання контрольних робіт оцінюється з огляду на наступні критерії:

1. Повнота та правильність виконання завдання – основний критерій.
2. Здатність слухача диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання.

Контрольна робота з дисципліни «Психотерапія фахівців екстремального профілю діяльності» складається з двох теоретичних питань.

Обов'язковими вимогами до теоретичних завдань є: повна відповідь на питання; посилання на літературні джерела та їхній список.

Контрольна робота оцінюється: «зараховано», «не зараховано». У разі незарахування контрольної роботи вказуються причини цього. Контрольна робота може бути незарахована у випадках:

- виконано не той варіант контрольної роботи;
- теоретичне завдання виконане з порушенням вимог до нього, в т.ч. стосовно обсягу;
- не виконано або не вірно виконано одне із завдань.

Отримавши незараховану контрольну роботу, слухач зобов'язаний уважно ознайомитися із зауваженнями і внести в роботу відповідні зміни та доповнення, усунути вказані недоліки. На обкладинці допрацьованої роботи необхідно вказати «Повторно» і направити її у відділення заочного навчання.

Слухачі, які несвоєчасно направили контрольну роботу без поважних причин, на екзаменаційну сесію не викликаються.

Вибір варіанту

Варіант контрольної роботи визначається за двома останніми цифрами залікової книжки слухача, у відповідності з таблицею 2. Наприклад, номер залікової книжки 10045. Отже, варіант контрольної роботи – 45. За таблицею 2 визначаємо номери питань вказаного варіанту – 6, 19.

Таблиця 2

Таблиця вибору завдань

		Остання цифра шифру залікової книжки									
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Передостання цифра шифру	0	11, 50	12, 49	13, 48	14, 47	15, 46	16, 45	17, 44	18, 43	19, 42	20, 41
	1	1, 40	2, 39	3, 38	4, 37	5, 36	6, 35	7, 34	8, 33	9, 32	10, 31
	2	41, 30	42, 29	43, 28	44, 27	45, 26	46, 25	47, 24	48, 23	49, 22	50, 21
	3	21, 10	22, 9	23, 8	24, 7	25, 6	26, 5	27, 4	28, 3	29, 2	30, 1
	4	1, 31	2, 32	3, 33	4, 35	5, 34	6, 19	7, 20	8, 33	9, 34	10, 35
	5	31, 20	32, 19	33, 18	34, 17	35, 16	36, 15	37, 14	38, 13	39, 12	40, 11
	6	20, 43	19, 44	18, 45	17, 46	16, 47	15, 48	14, 49	13, 50	12, 49	11, 21
	7	2, 21	3, 22	4, 23	5, 24	6, 25	7, 26	8, 27	9, 28	10, 29	11, 30
	8	1, 36	12, 37	13, 38	14, 39	15, 40	16, 41	17, 42	18, 36	22, 37	38, 50
	9	23, 39	24, 40	25, 41	26, 42	27, 43	28, 44	29, 45	30, 46	31, 47	32, 48

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Охарактеризувати історію розвитку та сучасні етапи психотерапії.
2. Розкрити зміст поняття про психотерапію.
3. Проаналізувати етапи психотерапевтичного процесу.
4. Визначити види, підходи та методи психотерапевтичного процесу.
5. Розкрити особливості психотерапії фахівців екстремального профілю діяльності.
6. Проаналізувати етичні принципи психотерапевта.
7. Проаналізувати теоретичні основи психотерапії фахівців екстремального профілю діяльності.
8. Дати характеристику основним скаргам клієнта.
9. Охарактеризувати психодинамічну модель психотерапії та можливості її використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
10. Проаналізувати генезу неврозу в психодинамічній психотерапії.
11. Визначити результат психотерапевтичного впливу в психодинамічній психотерапії.
12. Охарактеризувати когнітивно-біхевіоральний напрям психотерапії та можливості його використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
13. Проаналізувати генезу неврозу в когнітивно-біхевіоральному напрямку психотерапії та визначити результат психотерапевтичного впливу.
14. Охарактеризувати гуманістичний напрямок психотерапії та можливості його використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
15. Проаналізувати генезу неврозу в когнітивно-біхевіоральному напрямку психотерапії та визначити результат психотерапевтичного впливу.
16. Охарактеризувати тілесно-орієнтований підхід до подолання психотравм фахівцями екстремального профілю діяльності.
17. Проаналізувати генезу неврозу в тілесно-орієнтованому напрямку психотерапії та визначити результат психотерапевтичного впливу.
18. Охарактеризувати гештальт-терапію та можливості її використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
19. Проаналізувати генезу неврозу в гештальт-терапії та визначити результат психотерапевтичного впливу.
20. Охарактеризувати трансактний аналіз та можливості його використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
21. Проаналізувати генезу неврозу в теорії трансактного аналізу та визначити результат психотерапевтичного впливу.
22. Охарактеризувати аналітичної психотерапію та можливості її використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
23. Проаналізувати генезу неврозу в аналітичній психотерапії та визначити результат психотерапевтичного впливу.
24. Охарактеризувати індивідуальну психотерапію та можливості її використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
25. Проаналізувати генезу неврозу в індивідуальній психотерапії та визначити результат психотерапевтичного впливу.

26. Розкрити особливості використання технік психоаналізу у психотерапії.
27. Охарактеризувати характерологічний аналіз К. Хорні та можливості його використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
28. Проаналізувати генезу неврозу в характерологічному аналізі К. Хорні та визначити результат психотерапевтичного впливу.
29. Розкрити особливості використання технік характерологічного аналізу.
30. Охарактеризувати теорії інтерперсональних відносин та можливості їх використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
31. Проаналізувати генезу неврозу в теорії інтерперсональних відносин та визначити результат психотерапевтичного впливу.
32. Охарактеризувати теорії характерологічного аналізу В. Райха та можливості їх використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
33. Проаналізувати генезу неврозу в характерологічному аналізі В. Райха та визначити результат психотерапевтичного впливу.
34. Охарактеризувати суть біоенергетичного аналізу та можливості його використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
35. Проаналізувати генезу неврозу в біоенергетичному аналізі та визначити результат психотерапевтичного впливу.
36. Охарактеризувати суть клієнт-центрованої психотерапії та можливості її використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
37. Проаналізувати генезу неврозу в клієнт-центрованій психотерапії та визначити результат психотерапевтичного впливу.
38. Розкрити особливості використання технік клієнт-центрованої психотерапії.
39. Охарактеризувати суть поведінкової психотерапії та можливості її використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
40. Проаналізувати генезу неврозу в поведінковій психотерапії та визначити результат психотерапевтичного впливу.
41. Розкрити особливості використання технік в поведінковій психотерапії.
42. Дати характеристику сугестивним технікам психотерапії.
43. Охарактеризувати основні напрями психотерапії в сучасному світі.
44. Визначити сучасні тенденції психотерапії фахівців екстремального профілю діяльності.
45. Підібрати психотерапевтичні вправи відповідно до напрямку психотерапії та проаналізувати можливості їх використання фахівцями екстремального профілю діяльності в умовах війни.
46. Подолання негативних психологічних наслідків війни за допомогою психотерапевтичних технік.
47. Основні особливості психотерапевтичної допомоги в умовах війни.
48. Можливості когнітивно-поведінкової терапії для подолання психологічних наслідків війни та насилля.
49. Можливості гештальт-терапії для подолання психологічних наслідків війни та насилля.
50. Можливості технік тілесно-орієнтованого напрямку психотерапії для подолання психологічних наслідків війни.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативні документи

1. Стандарт вищої освіти України із галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 «Психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 р. № 565.

2. Освітньо-професійна програма «Екстремальна та кризова психологія» підготовки здобувача на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки». Черкаси: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України.

Базова література

1. Каліна М.Ф. Психотерапія: підручник. Київ: «Академвидав», 2010. 288 с.
2. Карпенко Є. Методи сучасної психотерапії : навч. посібник. Дрогобич : Посвіт, 2015.
3. Михальченко Н.В. Психотерапія з психокорекційною роботою. Навчально-методичний посібник / Автор-упорядник Михальченко Н.В. Миколаїв: МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2018. 236 с.
4. Мушкевич М. І. Основи психотерапії : навч. посібник. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 420 с.
5. Основи психотерапії: навч. посібник / К.В. Седих, О.О. Фільц, В.І. Банцер та ін.; за ред. К.В. Седих, О.О. Фільц. К.: Академвидав, 2016. 191 с.

Допоміжна література

1. Багрій Я. Психоаналіз: навч. посіб. / Багрій Я. К.: ДП, 2016.
2. Вейстбрук Д., Кеннерлі Г., Кірк Дж. Вступ у когнітивно-поведінкову терапію. Львів: Свічадо, 2014.
3. Глива Є. Вступ до психотерапії: навчальний посібник / Є. Глива. Київ: Кондор; Острого: Острозька академія, 2009. 530 с.

4. Каліна, Н. Ф. Психотерапія : підручник / Н. Ф. Каліна. Київ : Академвидав, 2010. 288 с.
5. Вейстбрук Д., Кеннерлі Г., Кірк Дж. Вступ у когнітивно-поведінкову терапію. Львів: Свічадо, 2014. 420 с.
6. Пріц, А. Груповий психоаналіз: Теорія. Техніка. Застосування / А. Пріц, Е. Викукаль. Львів : Астролябія, 2006. 312 с
7. Корольчук М.С. Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних та екстремальних умовах / М.С. Корольчук, В.М. Крайнюк. Київ : Ніка-Центр, 2006. 580 с.
8. Михальченко Н.В. Психотерапія з психокорекційною роботою. Навчально-методичний посібник. / Автор-упорядник Михальченко Н.В. Миколаїв: МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2018. 236 с.
9. Психоаналіз репродукції художніх творів у підготовці психологів : Навч. пос. / [Т.С. Яценко, В.І. Бондар, Л.Я. Галушко, А.М. Камінська, О.В. Педченко, О.Ю. Франчук]. Дніпро, Київ: Інновація, 2018. 300 с.
10. Приходько Ю.О. Психологічний словник-довідник: навч. посіб. Київ.: Каравела, 2012. 328 с.
11. Приходько Ю.О. Практична психологія: Введення у професію: Навчальний посібник. Київ: Каравела, 2010. 232 с.
12. Сміт П., Дирегров Е., Юле У. Діти та війна: навчання технік зцілення. Укр. переклад – Інститут психічного здоров'я УКУ, 2014. 96 с.
13. Фон Шліппе А., Швайцер Й. Системна психотерапія та консультування / Пер. з нім. Львів: ВНТЛ-Класика, 2004.

Інформаційні ресурси

1. <https://onlinetestpad.com/ua/tests/psychological>
2. <https://psytests.org/test.html>
3. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0577-08#Text>
4. <https://westudents.com.ua/knigi/535-psihoterapyia-kalna-nf.html>
5. <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/6549/1/Schestipalova.pdf>

ДОДАТКИ

Додаток А

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ
ЧОРНОБИЛЯ
ВІДДІЛЕННЯ ЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни

(назва дисципліни)

Студента (ки) __-го курсу (т.н. 4 роки 9 міс.)

___ групи ОР «бакалавр»

Спеціальності 053 «Психологія»

Іваненка І.І.

Шифр 879

Черкаси, 2024

ПРИКЛАДИ
ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ
У СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с. 2. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.
Два автори	1. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 2. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с.
Три автори	1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.
Чотири і більше авторів	1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с. 2. Бікулов Д. Т, Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с.
Без автора	1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодення (1991-2016) : ювіл. вип. / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 330 с.

	2. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.
Багатотомні видання	1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.
Автореферати дисертацій	1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с. 2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.
Дисертації	1. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с. 2. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017). 3. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i> . 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10.
Частина видання: книги	1. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.
Частина видання:	1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар.

<p>матеріали конференцій</p>	<p>наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133-136.</p> <p>2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134-137.</p>
<p>Електронні ресурси</p>	<p>1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>2. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006.</p>